

సంక్లి

పాశుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు

ఎమెస్‌ట్రే

విషయసూచిక

మొదటి సంపటం

1. సాక్షిసంఘు నిర్మాణము	...	11
2. గ్రామ్యభాషాగ్రంథపరసము	...	17
3. విమర్శకస్వీభావము	...	25
4. శ్రీ స్వాతంత్ర్యము	...	29
5. గ్రహచక్ర జ్యోతిషము	...	37
6. వార్తీకి విశ్వామిత్ర - రామాయణ విమర్శనము	...	41
7. పాశ్చాత్యనాగరకతామాహాత్మ్యము	...	49
8. భూతవైద్యము	...	58
9. వేదాంతోపస్యానము	...	65
10. దివ్యజ్ఞానమతము	...	73
11. దివ్యయోగములు	...	82
12. సారంగధరనాటకప్రదర్శనము	...	90
13. నాటకప్రదర్శనము	...	103
14. స్వప్నచారిప్రకృతి	...	113
15. స్వవిషయసల్లాపములు	...	120
16. మరాధిపతులు	...	125
17. మతవైషమ్యము	...	132
18. నాటకప్రదర్శనము	...	139
19. నాటకీయపద్యరచన	...	145
20. అధ్యాత్మిక విద్యావశ్యకత	...	155
21. తోలుబోమ్మలు	...	166
22. సభాస్వకీయవ్యాపారము	...	177
23. సత్యము	...	181
24. రమ్జాన్ పండుగ-వినాయక చతుర్థి	...	189

25.	పొర్టసారథిస్వామి	...	196
26.	పొర్టసారథిస్వామి	...	204
27.	కాలాచార్యుని వివాహప్రయత్నము	...	211
28.	కాలాచార్యుని వివాహప్రయత్నము	...	216
29.	దాక్షిణాతోపన్యాసము	...	219
30.	జంఘాలశాస్త్రియుపన్యాసము	...	222
31.	సభాస్వకీయాంశములు	...	227

రెండవ సంపుటం

1.	సాక్షిసంఘు పునః సంస్థాపనము	...	230
2.	వాణిదాసకవి స్వీరుచరిత్రము	...	234
3.	సముద్రతీరపర్యటనము	...	241
4.	మూడు	...	249
5.	విచిత్రస్వప్నము	...	252
6.	స్వకీయసల్లాపము	...	262
7.	ప్రమాణవాక్యములు	...	266
8.	కాయగూరలను కాశిలో వదలుట	...	271
9.	తృప్తి	...	274
10.	నిష్ఠారణనింద	...	280
11.	సనాతనాధునాతన నాగరకతలు	...	284
12.	స్వదేశపరిత్రములు	...	291
13.	కష్టాంతనాటకములు	...	298
14.	ఎన్నికలు	...	304
15.	కాంతలంగూర్ఖిన యుపన్యాసము	...	314
16.	పశువులసంత - స్వప్నము	...	324
17.	శ్రీమతి చిక్కమాంబగారి లేఖ	...	333
18.	ఉన్నత్తుని యుపన్యాసము	...	342
19.	స్వకీయవిషయము	...	350

20.	మనస్తత్వ మాహోత్స్మయ	...	355
21.	ఆత్మానురాగము	...	363
22.	దేహబలము, మనోబలము	...	372
23.	రెనెడీ గ్రంథాలయము	...	382
24.	కవుల కష్టములు	...	391
25.	కృష్ణీల	...	398
26.	జన్మభూయన్నాజ్యవరము	...	406
27.	క్షురకర్మము	...	413
28.	విచిత్రస్వప్నము	...	420
29.	దేశభక్తి - స్వార్థపరిత్యాగము	...	429
30.	స్వీయచరిత్రావశ్యకత	...	434
31.	అంతఃపురోవన్యాసము	...	438

మూడవ సంపటం

1.	అంతఃపురోవన్యాసము -1	...	443
2.	నిప్పుమ్మకర్మము	...	447
3.	మండలమానినీజనమణిమహాసభ	...	451
4.	వైరాగ్యము	...	458
5.	పాచకమహాజనసభ	...	464
6.	స్వభావ	...	472
7.	అంతఃపురోవన్యాసము -2	...	479
8.	కాలస్వరూపుండు	...	483
9.	దరఖాస్తు	...	493
10.	సౌందర్యము	...	500
11.	స్వదేశీయవస్తుధారణము	...	507
12.	(నిజమైన) సౌందర్యము	...	511
13.	సాక్షి సంఘుప్రథమవార్దికోత్సవము	...	516
14.	కుంభకర్ణుడు	...	524

15.	ప్రాణము	...	534
16.	జన్మ పరంపర	...	544
17.	లజ్జీ కట్టాడ్జీము	...	549
18.	మతబోధ్యలపటము	...	556
19.	గర్భవతులు-గ్రహణములు	...	562
20.	సాక్షిలేఖ	...	567
21.	సాక్షిదేహరోగ్యము	...	569
22.	అభినందనము	...	571
23.	స్వారాజ్యము	...	578
24.	పండితుని యుపన్యాసము	...	587
25.	గ్రంథాలయ వార్దికోత్సవము	...	596
26.	స్వరస్తులగు శ్రీ కోపల్లి హనుమంతరావుపంతులుగారు	...	606
27.	మహాశివరాత్రి	...	614

నాల్గవ సంపుటం

1.	ధనుర్ధాసుని స్వార్థపరిత్యాగము	...	621
2.	తాండవకృష్ణండు తాండవశంకరుండు	...	630
3.	శ్రీయాజ్ఞవల్మీ నాటకము	...	639
4.	సభాస్వకీయవ్యాపారములు	...	647
5.	శ్రీరామనవమి	...	651
6.	శ్రీరామనవమి-విచిత్రస్వప్నము	...	656
7.	దైలు ప్రమాదము-హిమవన్సగ్రహప్రాంతప్రదేశ ప్రభావము...	...	662
8.	జెంటిలుమాన్	...	672
9.	హరిభక్తురాలిషైభవము	...	678
10.	ఉన్నత్తునియుపన్యాసము-స్త్రీపురుషసౌందర్యము	...	689
11.	ఆరోగ్యము	...	698
12.	అఫిలాంధ్రదేశమశకమత్తుణమూపిక మహాసభ	...	708
13.	స్త్రీలసభ	...	720

14.	మహారాజబిరుదము	...	732
15.	వైద్యనిలేఖ-ఆరోగ్యము	...	743
16.	కాలాచార్యనియుపన్యాసము-బ్రాహ్మణత్వము	...	752
17.	ఉన్నత్తునియుపన్యాసము-దశావతారములు	...	762
18.	దేశకాల పొత్రములు	...	775
19.	వాణిదాసుని విడుదల	...	784
20.	కర్మాలలోని కాటకము	...	789
21.	పితృదేవతాగౌరవము	...	794
22.	అభిలభారతయాయుర్వేదపరిషత్తు	...	799
23.	గ్రంథ పరిచ్ఛారము	...	806
24.	ఉపసంహరము	...	812

ఐదవ సంపుటం

1.	సాక్షిసంఘ పునరుద్ధరణము	...	815
2.	చిత్రలేఖనము	...	822
3.	వైష్ణవుని యుపన్యాసము	...	829
4.	ఉన్నత్తుని యుపన్యాసము	...	840
5.	కవి	...	848
6.	ప్రకృతిశక్తులు	...	857
7.	సభావ్యాపారములు	...	867
8.	వీరశైవులు	...	872
9.	ఉన్నత్తుని ప్రలాపము	...	883
10.	అయుర్వేద వైద్యని యుపన్యాసము	...	889
11.	సాక్షిసంఘ పునరుద్ధరణ	...	899
12.	అస్పుశ్యత్త	...	902
13.	పురుష ప్రయత్నము	...	910
14.	కురుక్షేత్రము	...	919
15.	సభాస్వకీయవ్యాపారములు	...	926
16.	క్షూరకసభ	...	929

ఆరవ సంపుటం

1.	సుఖప్రారభము	...	937
2.	సభావ్యాపారములు	...	945
3.	భవభూతి	...	949
4.	ఉత్తర రామచరితము (పటము)	...	955
5.	మహాత్మని తపఃపరిసమాప్తి	...	963
6.	తాజ్జమహాలు	...	968
7.	గానకళ	...	974
8.	సుఖము, దుఃఖము	...	982
9.	సభావ్యాపారములు	...	990
10.	అత్యద్భుత స్వప్నము	...	994
11.	పిచ్చివాని మరణశసనము	...	1003
12.	మహాపతిద్రుత	...	1009
13.	అంధసాహిత్యపరిషదేకాదశవార్షికోత్సవాధ్యక్షోపన్యాసము...	...	1018
14.	ఒక కథ	...	1042
15.	దౌరికిన యుపన్యాసము	...	1052
16.	శ్రీమతి సు.స. గారికి బహిరంగలేఖ	...	1062
17.	పాసుగంచి లక్ష్మీనరసింహారూపగారికి బహిరంగలేఖ సు.స.గారు ప్రాసినది	...	1070
18.	సు.స.గారికి బహిరంగ లేఖ	...	1079

మొదటి సంపటం

1. సాక్షి సంఘ నిర్ణయము

ప్రాపంచిక చర్యలు చిత్రవిచిత్రాతివిచిత్ర మహోవిచిత్రములైయున్నవని మీ రెణ్ణిగిన యంశమే. ఇది మీరు క్రొత్తగం జూబినది కాదు. మేము క్రొత్తగం గనిపెట్టినది కాదు. కాని దిగువంజెప్పుఁబోవు కారణముచే మేమనవలసివచ్చినది. మా యుద్ధము సాఫల్యమునకై మీరు వినవలసివచ్చినది. సృష్టిలో మనమ్మయిలెండఱో మనుషుప్రకృతులన్నిట్టెయున్నవి. ఏ రెండును సమములుగావు. సర్వశక్తిమంతులడును జ్ఞాన స్వరూపుడు నగు భగవంతులడు తన బద్ధిబలముచే నిన్ని వేఱువేఱు స్వభావములు సృష్టింపగ మనుజులడు తన కీయంబడిన, యొక్కటిన ప్రకృతిని-మాఱఁగూడనియొక్కటిన ప్రకృతిని - సమయానుగుణముగ, సందర్భానుసారముగ, సన్నిహిత వ్యాపారముచితముగ, స్వప్రయోజనప్రద మగునట్టుగం, బదునాలుగు ప్రకృతులు క్రింద మార్చి, లేక మాఱునట్టితరుల కగపఱచి, తన్న సృజించుటయందు భగవంతులడు వెల్లడిచేసిన వైపుణ్యమును - దన్ను దన్ను గానివానిగా నితరులకు గనబఱించుటయందు వెల్లడిచేయుచున్న తన మాయాసృష్టి వైపుణ్యము - నెదుట సిగ్గుపడునట్లు - వెలవెలఁబోవునట్లు - తలవంచు కొనునట్లు - మొగము మాట్లాడునట్లు సేయుచున్నాడు. తాసుచేసిన యాబొమ్మలు మాయాజగన్నాటక సూత్రధారులడయిన తనకంటే మహోమాయా విశేషాన్వితములై చిత్రచిత్రముగ నేత్రాభిసియములచే హస్తాభిసియములచే, నవనవ పాదాభిసియముల నాట్యములచే, నొంటి కాలిభరతములచే వింతవింతలుగ తెయితక్కలాడుచున్నవని లోన సంతోషించుచునేయున్నాడో లేక వేయఁగూడని వేపములు వేసినందులకు, బాసికొనడగూడని పూంతలు పూసికొనిసినందులకు, ధరించించులకు, వేయఁగూడని గంతలు వేసినందులకు, జాడఁగూడని పాటలు పాడినందులకు, నాటకాంతమునఁ బాత్రములను శిక్షింపడలచియే యున్నాడో, యెట్టివాఁడో, యెక్కడ సున్నాడో, యేమి చేయుచున్నాడో, యేకాకి యగువాని కీ విఱుగు తఱుగు లేని జంజాట మెందులకో! యెవ్వఁడెఱుఁగని యాశ్వరునిగుర్చి యెట్లు చెప్పుఁగలము! నవ్వు సంతోషమునకు, నెడ్డు దుఃఖమునకు సూచకములని వెత్తిభగవంతులడు సూలవిభాగ మేర్పాఁచి యుండ, బద్ధినిధులైన మన వారెట్టియెట్టి సూక్ష్మ సూక్ష్మతర సూక్ష్మతమ విభేదములఁ గల్పించి వెల్లులిపొఱను వేయివిధములుగా నెట్లు చీల్చినారో చూడుఁడు?

“ఊహాఁ” అని పంచు గనబడని, పెదవులు విడని, మూతిగడలని మొగమున వికాసములేని నవ్వు - పై పెదవిమాత్రము కొంచెము గదలి పై రెండు పంచు మాత్రమే